

การประเมินการให้ความรู้เรื่องโรคเบาหวาน : การศึกษาการให้ความรู้จากพยาบาลเปรียบเทียบกับการให้ความรู้จากพยาบาลผู้เชี่ยวชาญโรคเบาหวาน ในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ไม่พึ่งอินซูลินที่ควบคุมไม่ได้

พินเอกหญิง อัมพา สุทธิจารุญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-804-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EVALUATION OF DIABETIC EDUCATION : A RANDOMIZED CONTROLLED TRIAL
OF VIDEO TAPES ABOUT DIABETIC EDUCATION PLUS NURSE AID
CONSULTATION VERSUS DIABETIC NURSE EDUCATOR CONSULTATION
IN UNCONTROLLED NON-INSULIN DEPENDENT DIABETES MELLITUS

COLONEL AMPHA SUTHIJUMROON, M.D.

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
PROGRAM IN HEALTH DEVELOPMENT
GRADUATE SCHOOL
CHULALONGKORN UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 1996
ISBN 974-635-804-9

Title : Evaluation of diabetic education : A randomized controlled trial of video tapes about diabetic education plus nurse aid consultation versus diabetic nurse educator consultation in uncontrolled non-insulin dependent diabetes mellitus

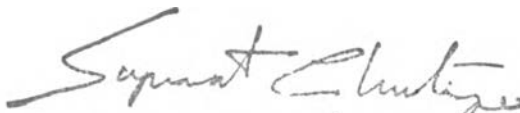
By : Colonel Ampha Suthijumroon, M.D.

Department : Faculty of Medicine

Thesis Advisor : Chitr Sitthi-amorn, M.D., Ph.D.

Co-Advisor : Somjai Wangsuphachart, M.D., M.Sc.

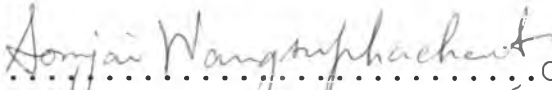
Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in partial fulfilment of the requirements for the Master Degree.

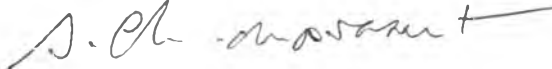

.....Dean of The Graduate School
(Professor Supawat Chutivongse M.D.)

Thesis Committee

.....Chairman
(Assistant Professor Montchai Chalaprawat, M.D., M.Sc.)

.....Thesis Advisor
(Professor Chitr Sitthi-amorn, M.D., Ph.D.)

.....Co-Advisor
(Associate Professor Somjai Wangsuphachart, M.D., M.Sc.)

.....Member
(Associate Professor Sunitaya Chandraprasert, M.D.)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พันเอกหญิง อัมพา สุทธิจำรูญ : การประเมินการให้ความรู้เรื่องโรคเบาหวาน : การศึกษา
การให้ความรู้จากพยาบาลเปรียบเทียบกับการให้ความรู้จากพยาบาลผู้เชี่ยวชาญโรคเบาหวาน
ในผู้ป่วยชนิดที่ไม่พึ่งอินซูลินที่ควบคุมไม่ได้

(EVALUATION OF DIABETIC EDUCATION : A RANDOMIZED CONTROLLED
TRIAL OF VIDEO TAPES ABOUT DIABETIC EDUCATION PLUS NURSE AID
CONSULTATION VERSUS DIABETIC NURSE EDUCATOR CONSULTATION IN
UNCONTROLLED NON-INSULIN DEPENDENT DIABETES MELLITUS), อ.ที่ปรึกษา :
ศ.นพ.จิตร สิทธิอมร, อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ.พญ.สมใจ หวังศุภชาติ, 87 หน้า
ISBN 974-635-804-9

ได้ทำการศึกษาการให้ความรู้เรื่องโรคเบาหวานในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าในผู้ป่วยโรค
เบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินที่ควบคุมไม่ได้จำนวน 285 คน ได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่หนึ่งมีจำนวน
144 คน ได้รับความรู้เรื่องโรคเบาหวานจากวีดิทัศน์ร่วมกับการให้คำปรึกษาจากพนักงานช่วยการพยาบาล
เปรียบเทียบกับกลุ่มที่สองจำนวน 141 คน ที่ได้รับความรู้โรคเบาหวานจากพยาบาลผู้เชี่ยวชาญโรคเบา
หวาน

ผลการศึกษาพบว่า สัดส่วนของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ควบคุมไม่ได้หลังจากที่ได้รับความรู้ในทั้ง
สองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน ปริมาณการใช้ยาลดระดับน้ำตาลในเลือดในทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในเรื่องความรู้พื้นฐานทักตัว หรือการดูแลตนเองในเรื่องโรคเบาหวานในทั้งสองกลุ่ม
ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาเรื่อง cost-effectiveness พบว่าโปรแกรมความรู้เรื่องโรคเบาหวานจากวีดิทัศน์
ร่วมกับการให้คำปรึกษาจากพนักงานช่วยการพยาบาล จะใช้เงินมากกว่าโปรแกรมการให้ความรู้โรคเบา
หวานจากพยาบาลผู้เชี่ยวชาญโรคเบาหวาน

สรุปว่าโปรแกรมความรู้เรื่องโรคเบาหวานจากวีดิทัศน์ร่วมกับการให้คำปรึกษาจากพนักงานช่วย
การพยาบาล สามารถใช้ในการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยโรคเบาหวานได้ในบางสถานการณ์ และยังมีราคาแพง
กว่าโปรแกรมการให้ความรู้โรคเบาหวานจากพยาบาลผู้เชี่ยวชาญโรคเบาหวาน

ภาควิชา การพัฒนาสุขภาพ
สาขาวิชา การพัฒนาสุขภาพ
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต อัมพา สุทธิจำรูญ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศ.นพ.จิตร สิทธิอมร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รศ.พญ.สมใจ หวังศุภชาติ

C846812 : MAJOR HEALTH DEVELOPMENT

KEY WORD: NON-INSULIN DEPENDENT DIABETES MELLITUS(NIDDM) / VIDEO TAPES / HbA1C/
DIABETES MELLITUS (DM)

AMPHA SUTHIJUMROON M.D. : EVALUATION OF DIABETIC EDUCATION : A
RANDOMIZED CONTROLLED TRIAL OF VIDEO TAPES ABOUT DIABETIC EDUCATION
PLUS NURSE AID CONSULTATION VERSUS DIABETIC NURSE EDUCATOR
CONSULTATION IN UNCONTROLLED NON-INSULIN DEPENDENT DIABETES MELLITUS
ADVISOR : PROF. CHITR SITTHI-AMORN, M.D., PH.D., CO-ADVISOR :
ASSOC.PROF.SOMJAI WANGSUPHACHART, M.D., M.SC. 87 PP. ISBN 974-635-804-9

Background : Poor control of diabetes mellitus leads to acute and chronic complications. Diabetic education is needed to improve knowledge, attitude, practice and improve glycemic control.

Objective : To compare the proportion of uncontrolled NIDDM who receive the program of video tapes about diabetic education plus nurse aid consultation versus diabetic nurse educator consultation.

Design : A randomized controlled trial at the diabetic clinic of Pramongkutklao hospital.

Results : 285 uncontrolled NIDDM patients were recruited in this study, 144 patients were in the intervention program of video tapes about diabetic education plus nurse aid consultation and 141 patients received education from diabetic nurse educator. The baseline characteristics in both groups were similar. At the end of study, there was no significant difference of the reduction of the proportion of uncontrolled NIDDM in both groups. There was a statistically significant difference of drug use pattern in the intervention group when compared to the control group ($p < 0.05$). The main influence may be the higher rate of the change of physicians in the intervention group during the study. There were no significant differences of knowledge, body weight change and diabetic practice (measured by recall) in both groups.

The cost-effectiveness analysis showed that the intervention program was more expensive than the control program when calculated for cost/good control of NIDDM.

Conclusions : The program of video tapes about diabetic education plus nurse aid consultation can be used for diabetic education in some conditions with no diabetic nurse educator. However the program was less cost-effective than the standard diabetic nurse educator consultation alone.

ภาควิชา HEALTH DEVELOPMENT

สาขาวิชา HEALTH DEVELOPMENT

ปีการศึกษา 1996

ลายมือชื่อนิสิต *อมภา สุธัจจุมโรน*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ดร. ชิตร์ สิทธิอมร*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *ผศ. สมเจตน์ วงศ์สุพชาร์ท*

Acknowledgment

The author wishes to express her gratitude to Professor Chitr Sitthi-amorn and Associate Professor Somjai Wangsuphachart for their wise, encouraging criticism and advice and their parental attitude to the author. The author is also grateful to all of the teachers and all staffs in Thai CERTC Consortium Office for their effective support.

The author wishes to heartily thank Drs. Yupin Benjasuratwong and Apussanee Boonyavaragun for administrative supports while conducting the research in Pramongkutklao Hospital. Special thanks go to Major Walailuck Asawakul for her expert biostatistic assistance.

Finally, the author particularly thanks INCLEN, the Rockefeller Foundation and Chulalongkorn University for giving a precious opportunity to study in this Clinical Epidemiology/Health Development program.

Contents

	page
Abstract (Thai).....	iv
Abstract (English).....	v
Acknowledgment	vi
Table of Contents	vii
Chapter 1 Introduction	1
Chapter 2 Literature Review	3
Chapter 3 Research Questions and Objectives.....	10
Chapter 4 Research Methodology	13
Chapter 5 Results	28
Chapter 6 Discussion and conclusions	47
Bibliography.....	52
Appendix	
Vitae	